

Vilkår Bilforsikring

Vilkårs id: PMO-357.001-002 av 01.08.2020

1. Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringstaker.

Rettmessig fører/bruker av bilen.

Når det er avtalt gjelder forsikringen for innehaver av tinglyst panterett i bilen.

Ved eierskifte gjelder forsikringen inntil ny eier har avtalt forsikring, men ikke lenger enn 14 dager etter eierskiftet.

2. Hvor forsikringen gjelder

For bil i Europa, Tyrkia og Israel.

En rekke land krever internasjonalt forsikringskort (grønt kort) eller særskilt ansvarsforsikring, "grenseforsikring". Når grenseforsikring er avtalt, gjelder selskapets ansvarsforsikring kun for skade som rammer fører og passasjerer i kjøretøyet.

3. Hva forsikringen omfatter

Det framgår av forsikringsbeviset hva som er avtalt. I tillegg gjelder Generelle vilkår for forsikringen.

4. Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller vilkårene.

Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes.

Har sikrede flere forsikrede ting som er berørt ved en og samme hendelse, trekkes kun den høyeste egenandelen.

Bonus

Vilkårs id: PMO-004.412-005 av 24.05.2022

Bonus er et premierings- og belastningssystem avhengig av skadeforløp på den enkelte forsikring og gjelder kun for bil og motorsykkel. Bonus reguleres ved forsikringsavtalens hovedforfall og beregnes av den bonusberettigede delen av premien. Bonusen tilhører forsikringstaker og ubenyttet bonus bortfaller etter 3 år.

Bonustap beregnes ikke ved

- brann-, tyveri-, rettshjelp-, glass-, leiebil-, maskin (gjelder kun bil)- og redningsskader samt fører-/passasjerulykke
- naturskader i henhold til lov om naturskader
- påkjørsel av dyr som går løse på vei
- Erstatningsmessig kaskoskade på parkert kjøretøy når skadevolder er ukjent

Ved erstatningsmessig skade under ansvars eller kaskoforsikringen beregnes det bonustap.

Endring av bonus ved skadefri kjøring og ved skade:

Bonus:	Skadefri kjøring:		Bonustap ved første skade:
	Antall år:	Bonusøkning:	
60 % og lavere	1	10 %	- 10 %
70 %	3	5 %	- 10 %
75 %	3	Toppbonusordning	- 5 %

Valgfri toppbonusordning:

Bonus:	Skadefri kjøring:		Bonustap ved første skade:
	Antall år:	Bonusøkning:	
75 %	4	Uendret	0 % (75 % 1.opptjeningsår)
80 %		Uendret	- 10 % (70 % 1.opptjeningsår)

Hvilken toppbonusordning som er valgt framgår av forsikringsbeviset.

Ansvarsforsikring

Vilkårs id: FMO-001.100-006 av 01.01.2021

Fremtind

I henhold til fullmakt opphører forsikringen når det i det sentrale motorvognregister fremkommer at kjøretøyet er avregistrert, solgt, vraket eller stjålet, se forsikringsbeviset.

1. Hva forsikringen omfatter

1. 1 Ansvar

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Ansvar etter bilansvarsloven. Utenfor Norge omfattes erstatningsansvar etter skadestedets lovgivning for bilansvar. Innenfor EØS omfattes erstatningsansvar etter norske regler dersom dette gir høyere erstatning. For traktor omfatter forsikringen også annet rettslig erstatningsansvar som sikrede kan pådra seg for skade voldt av traktoren på annens person eller ting med inntil 10 mill kroner per skadetilfelle.	<ul style="list-style-type: none"> Kontraktsansvar

2. Hvilke skader som erstattes

2.1 Ansvar etter Bilansvarsloven

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Personskade med ubegrenset beløp. Tingskade med inntil 100 000 000 kroner per skadetilfelle.	

3. Erstatningsberegning

Ansvarskader erstattes etter bilansvarslovens regler.

3.1 Regress

Har selskapet utbetalt erstatning ut over det som dekkes av forsikringsavtalen, plikter forsikringstaker å betale beløpet tilbake til selskapet.

1. Hva forsikringen omfatter

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Ulykkesskade som rammer fører eller passasjerer som befinner seg<ul style="list-style-type: none"> i eller på kjøretøyet når skaden inntreffer utenfor kjøretøyet når skaden inntreffer	<ul style="list-style-type: none"> Ulykker hvor kjøretøyet ikke er direkte årsak til skaden Sykdom eller sykkelig tilstand/disposisjon Besvimelse Forgiftning Inntak av sovemidler, smertestillende eller narkotiske midler <p>Unntakene i de to siste punktene over, gjelder ikke for barn under 16 år.</p>

2. Hva forsikringen dekker

Dekkes	Dekkes ikke
<ul style="list-style-type: none"> 100 000 kroner per person ved død dersom forsikrede ved dødsfallet hadde ektefelle/samboer og/eller barn under 20 år i live. 50 000 kroner dersom forsikrede ved dødsfallet ikke hadde ektefelle/samboer og/eller barn under 20 år i live. For voksne 200 000 kroner og for barn under 20 år 1 000 000 per person ved 100 prosent livsvarig medisinsk invaliditet.	

3. Definisjoner**3.1 Ulykkesskade**

Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre fysisk begivenhet (ulykkestilfelle) som rammer forsikrede i forsikringstiden. Psykisk skade, for eksempel sjokk, regnes ikke som ulykkesskade med mindre det ved samme ulykkestilfelle er oppstått en skade på kroppen som medfører erstatningsmessig invaliditet/uførhet.

3.2 Livsvarig medisinsk invaliditet

Med livsvarig medisinsk invaliditet menes skade på kroppen vurdert uavhengig av skadelidtes arbeidsevne. Invaliditeten fastsettes uavhengig av yrke, sosial status og individuelle anlegg og baseres på tabell gitt av Sosialdepartementet i forskrift av 21.04.97 del 2 og 3, men ikke det øvrige regelverk. Vurderingen skal være rent tabellarisk. Erstatning for en og samme skade kan ikke overstige 100 prosent selv om flere kroppsdeler eller organer er skadd.

4. Forsett/uaktsom fremkalling av forsikringstilfellet

Har forsikrede forsettelig fremkalt forsikringstilfellet, er selskapet ikke ansvarlig jf. FAL § 13 - 8. Selskapet svarer ikke for selvmord eller forsøk på selvmord med mindre kravstilleren kan sannsynliggjøre at dette skyldes en akutt sinnforvirring (på grunn av ytre årsaker) og ikke sinnslidelse i medisinsk forstand.

Har forsikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet eller økt skadens omfang, kan selskapets ansvar settes ned eller falle bort jf. FAL § 13 - 9. Bestemmelsen om forsett eller grov uaktsomhet gjelder ikke dersom forsikrede på grunn av alder eller sinnstilstand ikke kunne forstå rekkevidden av sin handling.

5. Erstatningsberegning**5.1 Erstatningsregler ved dødsfall**

Dødsfallserstatning utbetales dersom ulykkesskaden medfører dødsfall innen ett år etter ulykken. Dersom det tidligere er utbetalt erstatning for medisinsk invaliditet for samme skade, reduseres utbetalingen med det tidligere utbetalte beløpet.

Ved forsikredes død utbetales forsikringssummen til ektefelle/samboer, livsarvinger, testamentsarvinger eller øvrige arvinger etter loven. Disse er begunstiget i den rekkefølge de her er nevnt.

En person regnes ikke som ektefelle lenger enn til det tidspunkt det er avsagt dom for, eller gitt bevilling til, separasjon eller skilsmisse, selv om avgjørelsen ikke er rettskraftig eller endelig. Registrert partner i henhold til lov om partnerskap av 30. april 1993 nr 40 er likestilt med ektefelle.

Som samboer regnes person som den forsikrede lever sammen med og som det av Folkeregisterets registrering av flyttedato framgår at vedkommende har hatt samme bopel som den forsikrede de siste 2 år, samt person som har felles bopel og felles barn med den forsikrede. Hvis det på det tidspunkt ulykken inntrådte forelå forhold som var til hinder for at lovlig ekteskap/registrert partnerskap kunne inngås, anses vedkommende ikke som samboer.

En person regnes ikke som samboer lenger enn til det tidspunkt det foreligger faktisk samlivsbrudd eller til det tidspunkt ovennevnte samboerdefinisjon av annen grunn ikke lenger er oppfylt.

5.2 Erstatningsregler ved varig medisinsk invaliditet

Invaliditetsgraden vurderes etter 1 år etter at ulykkesskaden inntraff. Mener noen av partene at invaliditetsgraden kan forandre seg, kan det kreves at endelig oppgjør utstår, likevel ikke lenger enn 3 år etter at ulykkesskaden inntraff. Den endelige erstatningen skal beregnes på tre-års dagen. Beste tilgjengelige hjelpemiddel forutsettes tatt i bruk. Hvis tilstanden fortsatt kan forventes å forandre seg etter tre-års dagen, skal erstatningen fastsettes etter den invaliditetsgrad som må antas å bli den endelige.

Dersom forsikrede er 100 prosent medisinsk invalid, utbetales 200 000 kroner. Ved lavere invaliditestgrad reduseres erstatningssummen forholdsmessig.

5.3 Plikter ved skade

Skadelidte skal snarest søke lege og følge legens anvisninger og behandlingsopplegg. Skadelidte har selv rett til å velge lege. Spesialist ved regionsykehus, sentralsykehus eller Rikshospitalet bør fortrinnsvis benyttes.

Hvis selskapet i forbindelse med erstatningssaken finner det nødvendig med ny legeundersøkelse, kan selskapet foreslå en uavhengig lege som ikke har spesiell tilknytning til selskapet. Undersøkelsen betales av selskapet. Hvis skadelidte motsetter seg slik undersøkelse av uavhengig lege, kan det få betydning for selskapets plikt til å betale erstatning.

Rettshjelp

Vilkårs id: FFE-003.001-002 av 01.01.2023

Rettshjelpdekningen er en refusjonsordning som erstatte utgifter til juridisk bistand ved tvist som omfattes av vilkårene for forsikringen. Vilkår for rettshjelp må leses i sammenheng med øvrige vilkår som gjelder for den enkelte forsikringen.

1. Hvem forsikringen gjelder for

Innbo- og reiseforsikring: Rettshjelpsforsikringen gjelder de personer som fremgår av vilkårene PRE-450.100, PRE-450.200, PBK-210.100 når forsikrede personer er part i tvist i egenskap av privatperson.

Hus- og fritidshusforsikring: Rettshjelpsforsikringen gjelder når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier eller fester av den forsikrede eiendommen.

Motorkjøretøy- og fritidsbåtforsikring: Rettshjelpsforsikringen gjelder når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier eller rettmessig bruker/fører av det forsikrede motorkjøretøy/den forsikrede båten.

2. Hvor forsikringen gjelder

Innbo, hus og fritidshus: Forsikringen gjelder på avtalt forsikringssted.

Reise: Forsikringen gjelder på reiser utenfor Norden.

Motorkjøretøy og fritidsbåt: Forsikringen gjelder i Norden.

3. Når forsikringen gjelder

Rettshjelpsforsikringen gjelder tvister som oppstår mens forsikringen er i kraft.

Rettshjelpsutgifter dekkes ikke dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden. Med tvistegrunnlag menes de forhold som dannet grunnlaget for tvisten.

For hus/fritidshus gjelder i tillegg følgende: Dersom den forsikrede faste eiendom er solgt og forsikringen i selskapet opphørte i forbindelse med salget, erstattes rettshjelpsutgifter ved tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier. Ved tvist med selger i forbindelse med kjøp av ny bolig som sikrede ennå ikke har flyttet inn i og avtalt egen forsikring på, erstattes rettshjelpsutgifter dersom nåværende bolig var forsikret i selskapet på kjøpstidspunktet. Dette gjelder også tvist med selger ved kjøp av tomt for bygging av egen bolig. Med bolig i denne sammenheng menes bygning som blir benyttet til fast opphold på helårs basis.

Fremtind

Innbo: Forsikringen dekker tvist angående leilighet som bebos av sikrede og hvor sikrede ikke har mulighet til å kjøpe egen bygningsforsikring med rettshjelpsdekning.

For kjøretøy/fritidsbåt gjelder i tillegg følgende: Dersom sikredes kjøretøy/fritidsbåt er solgt, og forsikringen opphørte i forbindelse med salget, erstattes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av tidligere eier/rettighetshaver.

4. Rettshjelp

4.1 Rettshjelp

Omfattes	Omfattes ikke
<ul style="list-style-type: none"> Rimelige og nødvendige utgifter til advokat, rettshjelpere jf. domstoloven § 218, rettsgebyr, sakkyndige og vitner når sikrede er part i tvist. Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten dekkes med inntil 20% av den totale forsikringssum. Utgifter til vitner erstattes bare ved hovedforhandling og bevisoptak. Idømte sakskostnader erstattes i første instans. Tilkjente sakskostnader går til fradrag. Likevel erstattes slike sakskostnader når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.	<ul style="list-style-type: none"> Rettshjelpsutgifter for juridiske personer erstattes ikke.

4.2 Rettshjelp

Dekkes	Dekkes ikke
<p>Rimelige og nødvendige utgifter til tvist som hører inn under de alminnelige domstoler, jf. domstoloven § 1, eller jordskifteretten.</p> <p>Med tvist menes at et krav er framsatt og helt eller delvis bestridt. Vedvarende taushet i mer enn 2 måneder hos motpart anses som tvist.</p> <p>En tvist ansees ikke for å være flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saker.</p> <p>Utgifter til behandling i Finansklagenemnda dekkes med inntil 15 000 kroner.</p> <p>Saker som behandles i forliksrådet eller jordskifteretten dekkes med inntil 25 000 kroner.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv. Tvist som gjelder fast eiendom utenfor Norden. Tvist som gjelder annen eiendom enn den forsikrede eiendom eller det forsikrede objekt. Tvist som har sammenheng med separasjon, skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, krav om omstøtelse av gave, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, bortsett fra tvist i husleieforhold som knytter seg til sikredes forsikrede eiendom. Tvist som gjelder vekselsak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsordning, forhandlingssak og sak som gjelder konkurs- eller akkordforhandling dersom sikrede er skyldner. Straffesak og ærekrenkelsessak. Likevel erstattes sikredes utgifter når denne i slik sak krever erstatning av den som er mistenkt, siktet eller saksøkt. Ekspropriasjonssak Skjønssak hvor sikrede søker å tilegne seg rettighet over annen eiendom. Tvist som gjelder offentlig forvaltningsvedtak. Likevel erstattes utgifter ved søksmål når den administrative klagemulighet er fullt utnyttet. I tilknytning til søksmål er enhver utgift pådratt under forvaltningsbehandling unntatt fra dekning. Tvist i saker om personskade, hvis ikke motpart eller dennes forsikringsselskap skriftlig har avslått å erstatte sikredes nødvendige og rimelige utgifter til juridisk bistand. Likevel erstattes utgifter i saken etter saksanlegg, hvor sakskostnadsspørsmålet avgjøres av retten i henhold til tvistelovens bestemmelser. Dette gjelder også ved voldgift. Med saksanlegg menes utgifter fra og med forberedende arbeid med forliksklage/stevning. Tvist om oppholdstillatelse i Norden. Tvist om salær Tvist om trav og galopphester

For rettshjelpsforsikring gjennom innbo-, reise-, hus- og fritidshusforsikring dekkes ikke tvister som eier fører eller bruker eller tvister som ellers gjelder

- Motorkjøretøy
- Arbeidsmaskiner med eget fremdriftsmaskineri
- Båt over 15 fot eller med påhengsmotor over 10 HK, vannjet og vannscooter
- Luftfartøy

5. Erstatningsregler og plikter i skadeoppgjøret

5.1 Erstatningsberegning

Samlet erstatning ved hver tvist er begrenset til sikredes økonomiske interesse eller 100 000 kroner, selv om det er flere parter på sikredes side. Dersom det er tre eller flere parter på sikredes side i saken kan forsikringssummen utvides til 250 000 kroner per tvist. Ektefeller/samboere i samme tvist regnes som én part.

Erstatning og egenandel fordeles på antall parter på samme side i tvisten. Dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i flere forskjellige selskap, eller om den/de sikrede har rettshjelpsforsikring under flere forsikringer i ett eller flere selskap

Parter uten forsikringsdekning holdes utenfor ved erstatningsberegningen. Selskapets ansvar er alltid begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av selskapet på forhånd.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og sakskostnader forårsaket uten rimelig grunn må sikrede betale selv.

Inngås forlik ved at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent sakskostnader, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra selskapet dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne sakskostnader. Uten slik godkjennelse går tilkjente sakskostnader i dommen til fratrekk i erstatningen.

5.2 Egenandel

Egenandelen fremgår av forsikringsbeviset. I tillegg må sikrede selv betale 20 prosent av utgifter til advokat og sakkyndig bistand. Det trekkes bare én egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes.

6. Sikrede sine plikter og rettigheter

6.1 Meldefrist

Tvist må snarest mulig meldes skriftlig til selskapet, senest ett år etter at tvisten er oppstått og advokat er engasjert. Dersom advokat benyttes under den offentlige forvaltningsbehandling eller for særdomstol, regnes fristen for melding til selskapet fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet, eller saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

6.2 Valg av advokat

Sikrede velger selv advokat som etter sakens art og sikredes bosted passer for oppdraget.

Er det flere parter på samme side med tilsvarende interesser, kan selskapet kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

7. Selskapet sine rettigheter

Ved krav om oppgjør skal salærkrav dokumenteres med spesifisert timeliste og timesats.

Før endelig oppgjør foretas, kan selskapet kreve dokumentasjon for at egenandelen er betalt.

Selskapet kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves erstattet under forsikringen. Sikrede skal informere selskapet om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol, eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak.

Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges for Den Norske Advokatforening.